

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Justiits- ja Digiministeerium
anna.neering@justdigi.ee
steven.andrekson@justdigi.ee
info@justdigi.ee

Teie 24.04.2026 nr 8-1/3308-1

Meie 12.05.2026 nr 4/93

**Arvamuse esitamine karistusseadustiku,
kriminaalmenetluse seadustiku ja
väärteomenetluse seadustiku muutmise
seaduse eelnõu (keskkonnakuritegude
direktiivi ülevõtmine) kohta**

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Justiits- ja Digiministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (keskkonnakuritegude direktiivi ülevõtmine) kohta, mis ajakohastab keskkonnavastaste väärtegude juriidilise isiku karistusmäärasid ja täpsustab süütegude koosseise. Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepaneku eelnõu kohta.

1. Juriidilise isiku karistusmäärad

Eelnõuga tõstetakse mitme väärteo puhul oluliselt juriidilise isiku rahatrahvi ülemmäära:

- Eelnõu § 1 punkti 9 kohaselt, kui juriidiline isik tekitab looduses tuleohu, tõuseb maksimaalne rahatrahv 3200 eurolt 200 000 eurole (karistusseadustik (edaspidi: KarS) § 352 lõige 2).
- Eelnõu § 1 punkti 10 kohaselt tõuseks taimestikku ohustava tegevuse korral juriidilise isiku rahatrahv 2000 eurolt 200 000 eurole (KarS § 353 lõige 4).
- Veel suurem tõus plaanitakse teha eelnõu § 1 punkti 16 kohaselt väärteole, mille käigus juriidiline isik rikub loodussaaduste veo, hoiustamise või töötlemise nõudeid (KarS § 362 lõige 2). Sellisel juhul tõuseks juriidilise isiku karistus 3200 eurolt 400 000 eurole.
- Eelnõu § 1 punkti 30 kohaselt tõuseks juriidilise isiku vastutus looduskasutuse ja saaste arvestuse pidamise korra rikkumisel 2000 eurolt 100 000 eurole (KarS § 366 lõige 2).

Seletuskiri (lk 18) selgitab, et karistuse ülemmäärade tõstmine on vajalik, et ühtlustada juriidilise isiku karistused füüsilise isiku trahvimääradega ning võimaldada tõhusamalt

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITLINE ORGANISATSIOON.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

reageerida kõige tõsisematele rikkumistele. Lisaks põhjendab seletuskiri (lk 19) rahatrahvide tõusu järgmiselt: „... keskkonnastaste süütegude peatüki juriidilise isiku väärtekaristusi ajakohastati viimati seoses euro kasutusele võtmisega 2011. aastal ehk enam kui viisteist aastat tagasi. Seejuures on juriidiliste isikute kasumid ja käibed aastatega suurenenud ja oluliselt muutunud Euroopa Liidu õigusest tulenev karistuspoliitika, mis mõjutab otseselt Eesti väärtekaristuste süsteemi. Sellest tulenevalt on vajalik karistuse ülemmäärade tõstmine, et reageerida eelkõige erandlikult rasketele rikkumistele (näiteks tahtlikud ja korduvad rikkumised), võttes arvesse juriidilise isiku majanduslikku seisundit ning Euroopa Liidu õigusest tulenevat rahatrahvide mõjususe, proportsionaalsuse ja hoiatavuse nõudeid.“

Kaubanduskoda mõistab vajadust ajakohastada karistusmäärasid, mis on tõepoolest olnud pikka aega muutmata. Samas on vajadus 50-125-kordse tõusu järele küsitav. Seletuskiri ei põhjenda, milline on trahvimäärade tegelik mõju väiksematele ettevõtjatele. Ebaproportsionaalselt kõrged karistusmäärad ei täida üksnes karistuslikku eesmärki, vaid vähendavad investeerimisjulgust ja suurendavad õiguslikku ebakindlust sektorites, kus tegutsemine on juba praegu tihedalt reguleeritud. Leiame, et ükski ettevõtja, kes tegeleb metsa- või puidutööstusega või põllumajandusega, ei lähe teadlikult loodust kahjustama, kuid keegi ei ole kaitstud selle eest, kui midagi seadusevastast siiski tegevuse käigus juhtub. Ka sellistes olukordades on oluline, et ettevõtjad vastutavad oma tegevuse eest, kuid trahvimäärad ei tohiks olla sellised, mis muudavad iga eksimuse ettevõtet lõpetavaks.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume eelnõus alandada juriidilisele isikule kohaldatavad rahatrahvimäärasid 50% võrra ning asendada need vastavalt:

- eelnõu § 1 punktis 9 arv „200 000“ arvuga „100 000“;
- eelnõu § 1 punktis 10 arv „200 000“ arvuga „100 000“;
- eelnõu § 1 punktis 16 arv „400 000“ arvuga „200 000“;
- eelnõu § 1 punktis 30 arv „100 000“ arvuga „50 000“.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja ettepanekut arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Sandra Melani Mellikov

Sandramelani.mellikov@koda.ee 6040071